

STANOWISKO Nr 88/25/P-IX

PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ

z dnia 24 października 2025 r.

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami oraz niektórych innych ustaw

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej po zapoznaniu się z projektem ustawy o zmianie ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami oraz niektórych innych ustaw, przekazanym przy piśmie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia Katarzyny Kęckiej z dnia 25 września 2025 r. (znak: RZZR.0210.3.2024.AW) negatywnie opiniuje projekt w zakresie, w jakim dotyczy opieki stomatologicznej nad uczniami i zgłasza następujące uwagi:

Uwaga ogólna:

Samorząd lekarski negatywnie ocenia propozycje zmian w art. 7 ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami w zakresie dotyczącym opieki stomatologicznej świadczonej przez lekarzy dentyistów. Opiniowany projekt ustawy należy uznać za szkodliwy społecznie, wprowadzenie w życie tych przepisów przyczyni się do ograniczenia dostępności do opieki stomatologicznej i pogorszenia stanu uzębienia dzieci i młodzieży. Ustawa spowoduje zamknięcie znacznej części gabinetów zlokalizowanych w szkołach. Będzie to ogromna szkoda dla zdrowia pacjentów, jak również dla celów analitycznych, gdyż w szkołach lekarze dentyści mają dostęp do dużej populacji dzieci, co umożliwi poszerzanie wiedzy naukowej na temat wskaźników próchnicy w skali kraju.

Ustawodawca powinien mieć na uwadze, że jest bardzo wiele dzieci, które – z różnych przyczyn - nie mogą liczyć na osobistą aktywność rodzica w procesie profilaktyki i leczenia stomatologicznego, tymczasem w projekcie nowelizacji przyjęto założenie zupełnie odmienne. Przewidziane w projekcie ustawy dalsze zbiurokratyzowanie procesu profilaktyki i leczenia stomatologicznego oraz wprowadzenie wymogów dotyczących obecności rodzica w czasie udzielania świadczeń stomatologicznych nieuchronnie doprowadzi do znacznego zmniejszenia liczby uczniów korzystających ze świadczeń stomatologicznych.

Próchnica jest jednym z najczęstszych problemów zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży, a częstość występowania próchnicy zębów w tej grupie wiekowej jest na bardzo wysokim poziomie. Szacuje się, że ubytki próchnicowe występują u ponad 40% dzieci w wieku 3 lat i u ponad 90% osób w wieku 18 lat. Utrudniony dostęp do opieki stomatologicznej w szkole jeszcze ten stan pogorszy.

Uwagi do art. 7 ustawy:

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej negatywnie opiniuje projektowany art. 7 ust. 2 ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami.

Obecnie przepis art. 7 ust. 2 ustawy stanowi, że profilaktyczna opieka zdrowotna oraz opieka stomatologiczna nad uczniami w zakresie profilaktycznych świadczeń stomatologicznych jest sprawowana w przypadku braku sprzeciwu rodziców albo pełnoletnich uczniów. Po nowelizacji ustawy na realizację świadczeń opieki stomatologicznej wymagana będzie zgoda rodziców.

W trosce o zapewnienie dostępu uczniów do opieki stomatologicznej Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej proponuje utrzymanie w mocy obecnego brzmienia art. 7 ust. 2 ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami, który przewiduje, że do wykonania przez lekarza dentystę świadczeń w zakresie profilaktycznych świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży wystarczający jest brak sprzeciwu rodziców albo pełnoletniego ucznia. Zgoda rodziców wymagana jest jedynie do udzielenia świadczeń stomatologicznych wykraczających poza profilaktyczne świadczenia stomatologiczne. Obecne brzmienie art. 7 ust. 2 realizuje w pełni usprawiedliwioną względami interesu społecznego politykę Państwa w zakresie zapewnienia dzieciom i młodzieży szczególnej opieki zdrowotnej w miejscu nauczania. Jest pewne, że wprowadzenie wymogu uprzedniej zgody rodziców pozbawi wielu uczniów dostępu do opieki stomatologicznej.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej negatywnie opiniuje także projektowany art. 7 ust. 4a ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami, który będzie wymagał fizycznej obecności rodzica podczas udzielania świadczeń stomatologicznych. Przewiduje się, że pod nieobecność rodzica będą mogły być udzielone tylko świadczenia mające na celu ocenę stanu zdrowia jamy ustnej i to tylko, o ile rodzic wyrazi uprzednią zgodę na udzielenie tego świadczenia pod swoją nieobecność. Wykonanie tylko powyżej wspomnianego świadczenia (tj. oceny stanu zdrowia jamy ustnej) uniemożliwia

prorowadzenie profilaktyki indywidulanej, uznanej za najbardziej bezpieczną oraz skuteczną formę profilaktyki zapobiegającej chorobom próchnicowym, jak również chorobom przyzębia.

Zdaniem Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej rodzice powinni mieć prawo do wyrażenia zgody na leczenie stomatologiczne, a wraz z tą zgodą zdecydować, czy chcą uczestniczyć osobiście w zabiegu. Należy również pamiętać, że decyzja o tym, czy w danym przypadku świadczenie zostanie wykonane bez obecności rodzica w gabinecie dentystycznym pozostaje także w gestii oceny lekarza dentysty, który – kierując się swoją wiedzą medyczną i doświadczeniem zawodowym - ma prawo żądać obecności rodzica podczas udzielania świadczenia.

Zastrzeżenia budzi także projektowany art. 7 ust. 5a ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami, który przewiduje, że zgoda na opiekę stomatologiczną nad uczniem albo sprzeciw wobec korzystania z ucznia z opieki zdrowotnej obowiązują nie dłużej niż do końca roku szkolnego, w którym zostały wyrażone. W ocenie Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej zgody rodziców powinny być wystawiane raz, a w razie rezygnacji rodzice powinni mieć obowiązek powiadomienia o wycofaniu zgody. Wymóg corocznego uzyskiwania zgód rodziców powoduje dalsze osłabienie opieki stomatologicznej nad uczniami.

Uwagi do zmiany w art. 2 i art. 9 ustawy:

W ocenie Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej projekt nowelizacji ustawy niezasadnie likwiduje rozróżnienie na świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży oraz na profilaktyczne świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży. Samorząd lekarski uważa, że zasadne byłoby raczej doprecyzowanie czym dla ustawodawcy jest opieka stomatologiczna, a czym profilaktyczna opieka stomatologiczna.

SEKRETARZ

Grzegorz Wrona

PREZES

Łukasz Jankowski